

Tereza Umlaufová: Některé aspekty pastoračního doprovázení osob s postižením
Bakalářská práce, studijní obor: Sociální a charitativní práce (prezenční)

Posuzovaná práce se člení do tří kapitol. Nejobecnější tematikou se zabývá kapitola první, která vymezuje základní pojmosloví, a to jak z oblasti teologické (pastorační), tak s oblasti lékařské (definice handicapu, disability, impairmentu). Druhá kapitola pak rozebírá zásady pastorační péče jednotlivých kategorií postižených (se zrakovým, sluchovým, komunikačním, mentálním a tělesným postižením) a třetí se pak věnuje tématům, která jsou pro život handicapovaných klíčová (utrpení, smysl života, identita, segregace a partnerský život). Cenná je ovšem i příloha, která obsahuje celkem tři osobní svědectví (od nevidomé dívky, dívky s mozkovou obrnou a katolického duchovního).

V práci lze vysledovat jistou terminologickou neusazenost. Autorka uvádí, že pojem pastorační péče je etymologicky odvozen z pojmu pastýř – ve smyslu biskup či kněz – a že život v církvi a působení v ní byly vždy úzce spojovány s kněžstvím jako s nositelem úřadu v církvi i garantem víry. Je zřejmé, že takto diplomantka představila katolické pojetí, avšak posléze pojednává o osobnosti „pastora“, což vyznívá spíše jako terminus technicus u církví, pocházejících z reformačních tradic. Mohla použít pojmu „pastýř“ nebo „duchovní“. Uvádí mnohé charakteristiky „osobnosti pastora“, ale ty, které vypočítává, by měly být příznačné pro pracovníky v pomáhajících profesích obecně, zatímco duchovního pastýře má především a zcela zásadně charakterizovat vztah k Bohu. Jinak je samozřejmě správné, že diplomantka uvádí i autory nekatolické, kteří o pastorační péči píší, P. Filipiho z Církve československé evangelické, A. Havránka z Církve bratrské a M. Salajku z Církve československé husitské. Autorka vůbec v práci uvádí a používá dostatečné množství rozmanitých pramenů.

V práci není ani mnoho chyb a překlepů; pozornost se kterou je psána, svědčí o tom, že autorka se tématem již zabývala pravděpodobně ve své praxi. Zmiňuje konkrétní instituce, například Farní charitu sv. Petra se sídlem v Praze 1, pečující o nevidomé, Pastorační středisko brněnské diecéze, které organizuje sloužení mší ve znakové řeči pro lidi se sluchovým postižením, nebo hnutí Víra a Světlo, které se zvýšenou měrou zabývá pastorační péčí osob s mentálním postižením.

Pro rozbor tématu utrpení diplomantka nevynechává úvahy Jana Pavla II., v tématu smyslu života uvádí nezbytnou logoterapii V. E. Frankla. Z biblických námětů o problematice identity nezapomíná uvést příklad samotného Ježíše s jeho vztahem i k té „nejspodnější“ vrstvě společnosti. V otázkách partnerského života však zaznívá nový pokus o zobecnující označení pastýřů církve, tentokrát autorka hovoří o roli „pastorujícího“.

Práce je psána velmi čtivě, není přetížena do míry, která by již neodpovídala požadavkům, kladeným na bakalářskou práci. Za přehlednost a nápadité uchopení tématu zasluhuje práce hodnocení „výborně“.

Praha, 8. 5. 2014

.....
Doc. JUDr. Stanislav Příbyl, Ph.D.